

i.

Záchrana koní z Hostouně-osobní vzpomínka plukovníka **Charlese Hancock Reeda**- napsaná v září r.1981.-velitele 2nd Cavalry Group-Mecz.

Záchrana vídeňských Lipizzanských koní, které byli dodáváni do španělské jezdecké školy ve Vídni, byla plánována na 28. dubna 1945 v Hostouni-Československo. Bylo provedeno nevelkou armádní silou z 2nd Cavalry skupiny a 42nd Cavalry eskadry, dělostřeleckého a ženijního praporu s pomocí protiletadlové dělostřelecké jednotky. Musím zdůraznit, že na zdárné zakončení mise předcházela událost z 25.04.45 od skupiny Capt. Ferninanda Sperla-tým č. 10-která byla napojena na německé zpravodajské jednotky, nacházející se poblíž čs. hranic, jelikož se nemohly dále přepravit letecky z Berlína na zamýšlené německé území Bavorska. Po několika nebezpečných vyjednávání s velitelem této skupiny, bylo navrženo vzdání se našim oddílům. Byla zaručována neškodná bitva pro obě strany, při které se všichni členové zpravodajské služby vzdali. Německý důstojník, který byl nejvíce nakloněn našemu plánu, mě pozval na snídani k jeho štábu. Ukázalo se, že máme společné zájmy/co se týče koní/ a on mi předložil velmi krásné obrázky Lipizzánů a Arabských koní, které si nedavno vzal v Hostouni. Také mi řekl, že je tam několikset spojeneckých vojáků-zajatců, kteří se starají o koně. Oba jsme souhlasili, že tato nádherná zvířata by neměla padnout do komunistických rukou, až přijdou Rusové a že by měli být spolu s vězni zachráněni. Ihned byl poslán jeden z německých vojáků na bicyklu, aby zařídil v Hostouni u německého velitele (Rudofsky) volný průchod našimi liniemi a té noci uspořádat podmínky k evakuaci koní. Bylo posláno telefonické hlášení zkrze XII sbor do 3th armádního velitelství, žádající povolení k této akci. Krátká a lakonická zpráva od gen. G. Pattona byla poslána zpět: "dostaňte je-udělejte to rychle-máte novou misi"

Asi v 08.00 večer, přijel na naši hraniční základnu cap. Lissing-zvěrolékař z Hostouně, na Lipizzánu a s sebou vedl Arabského hřebce-společně jsme nasedli a přešli na 2nd cavalry velitelství a na opožděné večeři jsme se nemohli dohodnout na podmínkách tohoto případu. Ale po několika koktejlech, byla dosažena dohoda tak ,že pověříme úřední osobu, aby jela s ním zpět do Hostouně k podplukovníku Rudofskému. kde podepíší kapitulaci a capt. Lissing zařídí vzdání se Hostouně- (důstojníci a personal, byli všichni bývalí jezdci). Lissing ale namítl, že ne všichni by se chtěli vzdát, protože jsou mezi nimi včlenění SS maní, kteří by chtěli určitě bojovat. Toto nás velmi málo obtěžovalo a tak jsme navrhli 1-2 dny klidu a potom zaútočíme. Capt. Thomas M Stewart z Tennessee, velký jezdec a syn senátora se nabídl jako dobrovolník, že pojedou do Hostouně s Lessingem k jednání a večer 27.04. přijel zpět na motocyklu s postraním vozíkem spolu s Lessingem ,po dosti dramatické cestě německými liniemi ,se kterými byl také seznámen. Hlásil mi, že je vše dohodnuto a až na jednoho českého plukovníka (Rudofsky), který o tomto manévru nechtěl ani slyšet, ale neměl žádnou podporu u německého mužstva a důstojnictva. Bylo již vytvořeno nevelké taktické uskupení z 42nd eskadry roty C, sled tanků roty F a protitankové dělostřelectvo roty E-vše pod velením maj. Roberta P Andrewse a capt. Stewartem jako asistenta. Za denního světla vyrazilo toto taktické uskupení přes hranici a v Bělé pod Radbuzou, po krátkém boji a zastavením způsobeném nezmapovaným městem, bylo dosaženo Hostouně, kde nebyl kladen žádný odpor, naopak vše vypadalo spíše jako slavnost, než válka. Obyvatelé města a zajatečtí vojáci lemovali silnici, němečtí vojáci skládali zbraně a německá vlajka šla dolů a naše nahoru a mnoho vojáků radostně z ušetřeného boje, se šlo podívat na krásné stádo chytaných koní. Spojenečtí vojáci-Britové, Američané, Francouzi, Poláci v počtu asi 400 mužů byli spočítáni a předpis přikazoval bezprostřední návrat do jejich vlasti a tak jsme začali s přípravou k odsunu. Ale to jsme si naběhli do nepředvídaného problému. Mnoho vězňů bylo v Hostouni několik let a oblíbili si velitele, měli celkem volnost a hlavně mnozí z nich chodili s českými a německými děvčaty, netrpěli hladem a někteří měli dokonce s nimi děti -tyto muži odmítali evakuaci bez jejich rodin-nesnadno se tato záležitost řešila k uspokojení všech. Koně, které byli pochyťáni se sestávali asi z 300 Lipizzanů, královských koní z Jugoslaviie, 100 nejlepších arabských hřebců z Evropy a asi 200 čistokrevných závodních klusáků a asi 600 donských a uralských koní. Nepřátelská vojska se stávala asi z jednoho praporu Němců a českých dobrovolníků v německé armádě a setinou ruských kozáků, kteří odmítli žít v komunismu a spojili se s Němci při invazi do Ruska a s nimi přišli i tyto vzácné koně. Jejich velitel, bývalý kozácký princ a plukovník, byl velice příjemný člověk a on nejlépe spolupracoval s námi v době, když jsme měli koně v naší péči. Druhý den ráno 29.04. části sil, pod vedením maj. Andrewse se spojila znovu s 2nd jezdeckou skupinou, která se připravovala na postup směr Plzeň, přes Železnou Rudu. Rota A pod vedením capt. Carter Caletta s četou tanků, byla ponechána v Hostouni, které velel capt. Stewart, který ihned

organizoval obranu amerických sil a zdálo se mu, že má příliš málo svých vojáků proti německým vojskům a proto vyzbrojil zajaté polské vězně a některé kozáky ukořistěnými zbraněmi na obranu Hostouně. Byl to znamenitý plán, protože jsme se obávali vojsk SS, které se potulovali v okolí a seskupovali se k útoku. Také se pozdě večer 30.04. pokusili o útok na Hostouň, ale naše mnohonárodní síla je z těžkými ztrátami zastavila. Neměli žádné tanky a my jsme měli ty nejefektivnější zbraně.

2nd cavalry pokračovala ve své misi a odešel z Hostouně i capt. Stewart. 7. května byla podepsána kapitulace Německa a my jsme se v té době nacházeli asi 10 mil jihovýchodně od Plzně na ose Zinkovy-Nepomuk-ve směru k ruské frontě. Bylo nařízeno držet linii, aby nedošlo k promíchání vojsk. Velitelství bylo zřízeno v Skoda Schloss v Zinkově. Zde jsem 9. května dostal depeši, že gen. G. Patton je v kontaktu s Aloisem Podhajským, velitelem španělské jezdecké školy a ten že pracuje s koňmi v St. Martin v Rakousku. On bude ihned dopraven ke mně, jakmile zařídí v Rakousku jejich repatriaci a kontrolu. Zde je třeba vysvětlit některá nedorozumění sledu událostí kolem záchranu vídeňského plemene koní. Skutečná záchrana se udála 28.04. - tedy devět dní před schůzkou gen. Pattona a Podhájského, který žádal generála o ochranu jeho koní. Generál odpověděl že již jsou koně pod ochranou 2nd cavalry v Hostouni, ale buď vinou jazyka, nebo špatné komunikace poselství depeší se Podhajský domníval, že Patton posílá 2nd cavalry do Hostouně na ochranu koní teprve nyní. Proto přiletěl americkým letadlem Podhajský ke mně do Zinkovy a strávil zde příjemný večer. Po vysvětlení situace (koně již byli v Německu) bylo dohodnuto, že všechny koně, které patří do Hostouně se vrátí, jakmile to bude možno. Den po německé kapitulaci ke mě plk. Podhajský přišel s tím, že ruští a čeští komunisté mají velký zájem o odvedené koně a také ve skutečnosti vykonali několik návštěv v Hostouni, aby zjistili stav věcí. Tuto informaci jsme sdělili gen. Pattonovi s doporučením, aby koně byli převedeni dál do Bavorska, do velkého hřebčince ve Schwarzenbergu, kde by komunisté nebyli v pokušení tyto koně odvést. Žádní koně, kteří byli v Hostouni nikdy nebyly československé, ale z ostatních okupovaných zemí, které sem byly dopravovány kvůli dobré pastvě a péči.

Armáda okamžitě schválila přepravu koní a vydala rozkazy s veškerými prioritami přesunu, po nezbytně nutnou dobu. Ráno 12.05. se vydala kavalérie na přesun a pro nedostatek nákladních vozů, byla zvířata hnána v malých skupinách, vždy vepředu a vzadu americké vozidlo, německý personál zajišťoval služby pro každé stádo, kozáci a dobrovolníci z US Army oddělili hříbata od klisen a naložili na nákladní vozy a taktéž těžké hřebice, polský a německý personál, kozáci, ženy s dětmi se skromnými majetky, píce a zásoby pro muže a ženy - to vše bylo převezeno nákladáky a vozy taženými zvířaty. Den po příjezdu plk. Podhájského do Zinkovy jsem spolu s ním přijel do Schwarzenbergu, kde on ihned provedl kontrolu stavu koní a rozdělil stádo, patřící vídeňské jezdecké škole. Byl mi nesmírně nápomocný, protože znal všechny koně důvěrně. Nejevil ovšem žádný zájem o Lipizzány, protože si nepřál jejich zkřížení s koni z vídeňské školy. Ovšem ze Swarzenbergu do St. Martin bylo hodně daleko a proto muselo býti upraveno několik nákladních vozidel pro přepravu. Toto ovšem nebylo ideální a tak se stalo, že několik koní bylo zraněno a dvě klisny musely býti utraceny pro četná zranění a zlomené nohy. Tato přeprava se uskutečnila dvakrát 18 a 25.05.1945 a bylo přepraveno 215 koní. Zbylí koně byli poté přemístěny do nejrozsáhlejšího německého hřebčína v Hessensku (arabští závodní koně, Lipizzáni a kozáčtí koně). To vše byla americká válečná kořist a nejlepší z těchto zvířat byla poslána do USA do služby armády.

2nd Cavalry vykonala mnohem více obdivuhodných a obtížných nebezpečných operací v Evropě, nicméně všichni naši členové si ze zvláštní pýchou vždy vzpomenu na záchranu koní v Hostouni.

Col. Charles Reed zemřel stár 79 let v r. 1982.